

Klimahandleplan 2025-2030

Borgmesterens Afdeling

BORGMESTERENS
AFDELING
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

INDHOLD

Forord

- Grønt ansvar - hver dag, i hver beslutning

Vision

- Sammen skaber vi en bæredygtig hverdag

Baggrund

Klimahandleplan

Reduktionssti for borgmesterens afdeling

Indsatsområder

- IT hardware og software
- Konsulenttydelser
- Forretningsrejser
- Den grønne hverdag i BA
- Udbud og kontraktstyring

Bilag

- Indsatskompasset
- Baggrund for reduktionssti

GRØNT ANSVAR

- hver dag, i hver beslutning

Aarhus Kommune har ambitiøse klimamål, fordi den grønne omstilling ikke kan vente. Den skal ske nu – og den skal ske i hverdagen. Med Aarhus Byråds klimaplan for 2025–2030 har vi taget et markant skridt videre ved også at tage ansvar for de forbrugsbaserede udledninger. Det er nødvendigt, hvis vi vil gøre en reel forskel.

I Borgmesterens Afdeling har vi et særligt ansvar. Vi er tæt på de fælles beslutninger, systemer og rammer, som hele kommunen arbejder indenfor. Derfor er klima og bæredygtighed en naturlig del af vores drift. Når vi vælger IT-løsninger, udvikler systemer, indkøber varer eller lægger arbejdsgange fast, skal det bæredygtige valg også være det oplagte valg.

Denne klimahandlingsplan er BA's bidrag til den fælles opgave. Den bygger på data, viden og en klar forståelse af, at forandring skal være mulig i praksis. Vi følger vores forbrug, lærer af det og omsætter indsigt til handling. For den grønne omstilling lykkes kun, hvis den giver mening i hverdagen – uden at gå på kompromis med en effektiv og velfungerende kommune.

Vi skal gå forrest med fælles rammer, tydelige prioriteringer og løsninger, der bygger bro mellem strategi og handling. Klimaindsatsen skal være klar, tilgængelig og anvendelig for medarbejdere i hele organisationen.

Vi tager ansvar, fordi vi kan – og fordi vi vil. Med denne klimahandlingsplan viser vi i BA, hvordan vi omsætter ambitioner til konkrete handlinger og bidrager aktivt til, at Aarhus Kommune når sine klimamål.

Borgmester
Anders Winnerskjold

SAMMEN SKABER VI EN BÆREDYGTIG HVERDAG

I Borgmesterens Afdeling skaber vi værdi for og sammen med det samfund, vi er en del af. Vi har kompetencerne og påtager os ansvaret for at gøre klima og miljøhensyn til en integreret del af alle hverdagens beslutninger. Vores tilgang til IT, systemer og indkøb bygger på cirkulære principper og bæredygtige løsninger. I Borgmesterens Afdeling er klima ikke et projekt, men et naturligt fundament for driften. Vi har viden, ressourcer og modet til at drive og udvikle kommunen ansvarligt

Vores ambition er at gøre det bæredygtige valg til det naturlige valg – hver dag, i hver beslutning.

I Borgmesterens Afdeling har vi opbygget kompetencen til at anvende data og viden, som grundlag for at træffe gode og kvalificerede beslutninger. Vi undersøger vores forbrug, drager læring og udvikler løsninger, der gør det let at træffe grønne valg. Vi kombinerer vores dataekspertise og klimafaglighed med forståelse for behov, adfærd og kultur til at gøre det klimaøkonomiske valg til det nemme valg iblandt hverdagens mange beslutninger. Her, i BA, bruger vi jordens ressourcer med omtanke. Ikke alene fordi vi skal, men fordi vi kan og vil.

Vores ambition er, at omfavne data og omsætte viden til en bæredygtig praksis i hverdagen.

I Borgmesterens Afdeling bruger vi vores fagkyndighed og centrale rolle til at sætte retning og koordinere på tværs af kommunen. Vi går forrest med fælles rammer der understøtter hele kommunen i at træffe valg, der reducerer CO2-udledningen og styrker den bæredygtige udvikling – på tværs af fagområder, magistratsafdelinger og samarbejdspartnere.

Vi formår at bygge bro mellem strategi og handling, så klimaindsatsen bliver enkel, tydelig og nem at gå til for alle medarbejdere i kommunen.

Vores ambition er at samarbejde på tværs og tegne den grønne fremtid sammen.

Vi er stolte af vores vision og det er dén, vores klimahandleplan skal gøre mulig.

BAGGRUND

Byrådet vedtog i juni 2025 en ny klimaplan for 2025–2030. Tidligere klimaplaner har fokuseret på den udledning, som sker inden for kommunegrænsen, og som vi er direkte ansvarlige for. Nu skrues der op for ambitionerne – vi skal tage ansvar for alle vores udledninger, uanset hvor i verden de finder sted.

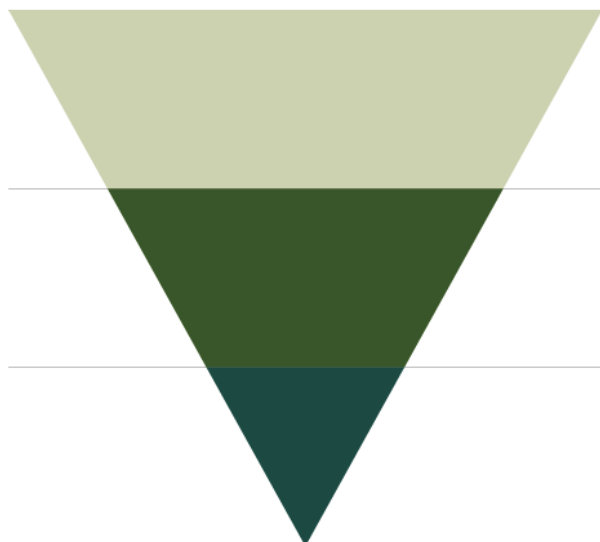
På den baggrund vedtog Byrådet en bunden reduktionsmålsætning for de forbrugsbaserede udledninger på 100.000 tons inden 2030 og yderligere 38.500 tons fra 2030–2035. Samlet set svarer det til, at kommunens CO₂-udledning reduceres med 50 % i forhold til 2022-niveauet. Det kræver en stor indsats at nå dertil – vi skal forbruge mindre, vælge produkter med længere levetid og tænke mere i genbrug og cirkulære løsninger. Samtidig skal vi stille tydeligere krav til vores leverandører og samarbejdspartnere, så vi i fællesskab kan bevæge os i en grønnere retning

Sådan er klimahandleplanen blevet til

På baggrund af data fra kommunens klimaregnskab, IT-systemet Konsido Klima og andre datakilder har Borgmesterens Afdeling udarbejdet individuelle reduktionsmålsætninger og reduktionsstier for hver magistratsafdeling. Det er den enkelte magistratsafdelings ansvar at finde og igangsætte indsatser, som samlet skaber grobund for at realisere målsætningen.

Magistratsafdelingernes klimahandleplaner skal synliggøre og prioritere, hvordan hver magistratsafdeling vil realisere denne målsætning. Klimahandleplanen er ikke blot et dokument, men resultatet af en fælles og datadrevet proces, hvor hver afdeling har mulighed for at forme sin egen vej mod en mere bæredygtig hverdag.

LÆSEVEJLEDNING

Aarhus Kommunes klimaplan 2025 - 2030

Overordnet beskrivelse af Aarhus Kommunes plan for reduktioner

Magistratsafdelingernes klimahandleplaner

Overordnet beskrivelse af magistratsafdelingens plan

Indsatsområder

Områder hvor magistratsafdelingen vil sætte ind

KLIMAHANDLEPLAN

Klimaplan 2025 - 2030

MR 5 | MR 6

Klimahandleplan - Borgmesterens Afdeling

IT HARDWARE OG SOFTWARE

Mål: 1.140 ton CO2e

Nedbringe CO2e udledningen fra datacentre og forlænge levetiden af hardware

Indsatser

levetidsforlængelse af IT-hardware fx. genanvendelse og reparation

Datacentret på dansk jord eller grøn strøm

KONSULENT-YDELSER

Mål: 200 ton CO2e

Gennem ændret adfærd skal BA nedbringe brugen af eksterne konsulenter, samt stille grønne krav.

Indsatser

Reducere brugen af eksterne konsulenter

Flere onlinemøder, krav til transport og dokumenteret klimaudledning

FORRETNINGS REJSER

Mål: 80 ton CO2e

En adfærdsændring i BA skal nedbringe CO2 udledningen fra forretningsrejser.

Indsatser

Vedtagelse af en række principper for grønne rejser i BA.

Brug af egne bygninger til arrangementer

DEN GRØNNE HVERDAG I BA

Mål: 80 ton CO2

En grøn forbrugsadfærd og indkøb skal mindske udledningen fra nyindkøbte varer.

Indsatser

Mere intern genbrug. Mindske spild på frugt og kontorartikler. Beslutningstræ for nyindkøb

UDBUD OG KONTRAKTER

Mål

Kommunens indkøbsaftaler skal være så grønne som mulige. En forudsætningsskab ende indsats.

Indsatser

Øget fokus på bæredygtighed i udbud. Kontraktstyring bruges aktivt til at fremme grønne indkøb. CO2-strategi/ kodeks udformes

DATA, VIDEN OG KOMMUNIKATION

REDUKTIONSSSTI FOR BORGMESTERENS AFDELING

Reduktionsstien illustrerer på overordnet niveau, hvor BA forventer at realisere CO₂ reduktioner. Aarhus Kommune har et ambitiøst mål om at halvere virksomhedens forbrugsbaserede udledninger frem mod 2035. Som et delmål skal de samlede udledninger reduceres med 100.000 tons CO₂e i 2030. BAs opgave er at bidrage med en reduktion på 1500 tons CO₂e i 2030.

I reduktionsstien er BAs reduktionsmål fordelt på indsatsområder.

INDSATSOMRÅDER

IT HARDWARE OG SOFTWARE

Datacentre, cloudtjenester og netværksstrukturen bruger store mængder elektricitet. På globalt plan står datacentre for 2-3 % af verdens elforbrug, og med langt større brug af AI er det vigtigt, at vi stiller krav til leverandørerne på området. Udover software indkøber Borgmesterens Afdeling også IT-hardware i form af computere, computerudstyr, tablets og telefoner.

I BA skal vi tage ansvar for både software- og hardwaredelen, som tilsammen er vores største udledningskilde.

MÅL

Det samlede reduktionsmål er på 1.140 ton CO₂e. I 2024 var udledningen fra IT-hardware og software på 5.665 ton CO₂e. Frem mod 2030 forventer Energistyrelsen, at udledningen fra elnettet falder med 66 % i forhold til 2024. Hvis datacentre placeres på dansk jord eller med grøn strøm, kommer vi langt.

INDSATSER

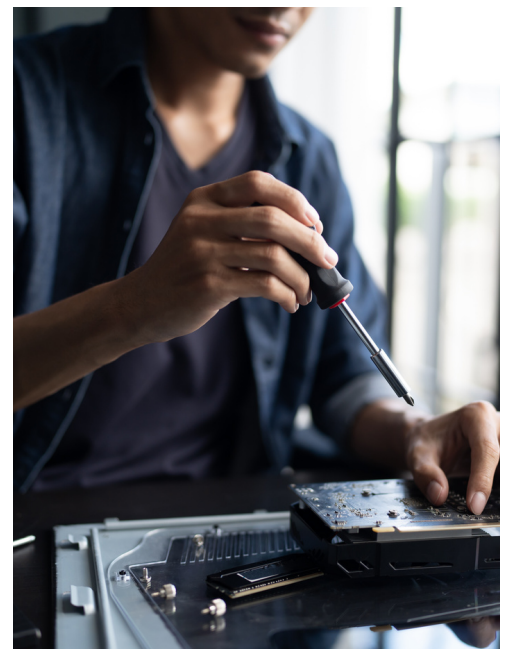
- Fremme grønne løsninger for software og hardware i samarbejde med kommunens leverandører.
- Indarbejde klimakrav i kommende udbud, hvor det er muligt.
- Øge fokus på at genbruge IT-udstyr f.eks. gennem kommunens genbrugsportal.
- Undersøge muligheden for krav til reparation ifm. kommende pc-udbud.
- Større fokus på reparation og levetidsforlængelse af telefoner i hele kommunen gennem kommunikationsindsatser om gældende indkøbsaftaler.
- Arbejde for at den grønne profil medtænkes i etableringen af fælles IT-drift.
- Arbejde med FinOps (optimeret brug af cloud-tjenester) samt sikre, at der slukkes for tom-gangs drift og dimensionere løsningerne efter faktisk forbrug.
- Udarbejde Aarhus Kommune principper for grøn software og hosting herunder optimering af storage og nedlukning ved lav aktivitet.
- Inden udgangen af 2028 præsenteres Byrådet for en række principper for grøn software og hardware.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Fælles IT og Digitalisering (FIDI) har en koncernfunktion. De IT-systemer, som de udbyder, bruges af hele kommunen. Indsatser for at fremme klimavenligt software skal forankres i Digitaliseringsstyregruppen og spredes ud til de fagsystemer, som udbydes af magistratsafdelingerne selv.

OPFØLGNING

En gang årligt (1. kvartal) vil I&U som projektejdere lave en samlet opfølgning på BA's klimahandleplan. FIDI bidrager med et kort afsnit for denne indsats.

KONSULENTYDELSE

Borgmesterens Afdeling benytter eksterne konsulenter til mange forskellige opgaver. Hver gang BA bruger eksterne konsulenter, er det forbundet med en CO₂e-udledning til bl.a. transport, IT-systemer, forplejning, kontorhold og bygningsdrift. For BA er brugen af konsulenter den næststørste udledningskategori efter IT-hardware og software.

Reduktionen skal komme ved at reducere brugen af eksterne konsulenter og samtidig stille flere grønne krav til de konsulenter, som vi fremadrettet vil bruge. Det kan ske gennem vores indkøbsaftaler, men også som direkte krav i forbindelse med de enkelte konsulentopgaver.

MÅL:

Det samlede reduktionsmål for dette indsatsområde er 200 ton CO₂e. I 2024 var udledningen fra konsulentydelse på 1.220 ton CO₂e. Eksempelvis vil en 5 % reduktion af brugen af eksterne konsulenter give en reduktion på 185 ton CO₂.

INDSATSER

- En adfærdsskift hen imod et mindre forbrug af eksterne konsulenter. Kan opgaven løses in-house eller er den overhovedet nødvendig.
- Gør virtuelle møder til den primære mødeform. Minimere konsulenternes transport.
- Stil grønne krav til transportformen.
- Stil krav til at de største konsulenthuse skal kunne dokumentere deres klimaudledning.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Indkøb & Udbud kontraktstyrer kommunens indkøbsaftale på området. En højnet compliance vil sikre, at de grønne gevinster på aftalen høstes bredt i kommunen.

OPFØLGNING

En gang årligt (1. kvartal) vil I&U som projektere lave en samlet opfølgning på BA's klimahandleplan.

FORRETNINGSREJSER

Borgmesterens Afdeling rejser, bor på hotel og deltager i en række konferencer, nationalt og internationalt. Alle disse aktiviteter er forbundet med en CO2-udledning. Borgmesterens Afdeling skal tænke anderledes i fremtiden. Vi skal gennem adfærdsændringer skubbe til vores nuværende tankegang og mønstre. Vi skal flyve mindre og gerne helt undgå det. Indenrigs skal toget benyttes, som forventeligt vil være 100 % grønt i 2030. Når vi holder personalearrangementer, så skal de planlægges, så offentlig transport er en nem mulighed, og allerhelst i vores egne bygninger. Det handler om, at vi gør os bevidste om vores handlinger og vælger det grønne alternativ.

MÅL

Det samlede reduktionsmål for dette indsatsområde er 80 ton CO2e. I 2024 var udledningen fra forretningsrejser på 200 ton CO2e.

INDSATSER

- Vedtagelse af en række principper for grønne rejser i BA og gerne tværmagistratsligt.
- Vi skal flyve mindre og gerne helt undgå det indenrigs. Toget er et godt alternativ, eller lej en el-bil, hvis flere skal afsted sammen.
- Personalearrangementer holdes i egne bygninger, hvis muligt.
- I kommende udbud skal vi stille krav til svanemærkede hoteller med nem adgang til offentlig transport og ladeinfrastruktur.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Indkøb & Udbud kontraktstyrer kommunens indkøbsaftale på området. En højnet compliance vil sikre, at de grønne gevinster på aftalen høstes bredt i kommunen. Principper for grønne rejser kan med fordel udarbejdes tværmagistratsligt.

OPFØLGNING

En gang årligt (1, kvartal) vil I&U som projektejere lave en samlet opfølgning på BA's klimahandleplan.

DEN GRØNNE HVERDAG I BA

I BA bliver der fortsat foretaget mange forskellige varekøb. En del af disse er nødvendige for det daglige administrative arbejde, men flere køb kan undgås. Vi skal derfor tænke anderledes fremover. Forbruget skal nedbringes, og vi skal vælge de bæredygtige løsninger. Fremover bør vi undgå køb af varer, hvor det er muligt. Hvis behovet for et varekøb er begrundet, skal vi finde genbrugte eller overskydende artikler internt eller via genbrugsordninger, som f.eks. Genbrugsportalen.

Kun hvis dét ikke er muligt, kan vi anskaffe nyproducerede varer – og da skal de være designet med bæredygtighed for øje. Dette område vil være tydeligt for BA's medarbejdere og har derfor potentiale til at minde om vores fælles vision i dagligdagen.

MÅL

Det samlede reduktionsmål for dette indsatsområde er 80 ton CO₂e.

INDSATSER

- Vi udvikler et beslutningstræ for nyindkøb med inspiration fra KL ([Sammen om indkøb og forbrug](#) side 11.).
- Oplysningskampagne om klogt forbrug i BA.
- Vi mindsker brugen af kontorartikler ved at tjekke tasken og skuffen inden vi henter en ny kuglepen eller notesbog.
- Vi begrænser indkøb af nye møbler og benytter genbrugsportalen til cirkulære møbler internt i BA og resten af kommunen.
- Vi stopper brug af engangsprodukter fx kopper, tallerkener og bestik og anvender i stedet flergangsprodukter.
- Madspil fra personalefrugt mindskes ved at bestille mindre og eventuelt dele ordningen mellem kontorerne

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Alle magistratsafdelinger arbejder med forbrugsadfærd i deres klimahandleplaner. Fælles inspiration mellem magistratsafdelingerne. Brug det der virker andre steder.

OPFØLGNING

En gang årligt (1. kvartal) vil I&U som projektejdere lave en samlet opfølgning på BA's klimahandleplan.

UDBUD OG KONTRAKTSTYRING

Aarhus Kommune indkøber for ca. 6 mia. kr. årligt varer og tjenesteydelser. Indkøb & Udbud i Borgmesterens Afdeling varetager langt størstedelen af de tværmagistratslige udbud i kommunen. BA har en stor opgave i at gå forrest og stille skarpe grønne krav i vores udbudsmaterialer samt sikre, at kommende aftaleleverandører lever op til de politikker, som Byrådet har besluttet, fx Grøn Transportplan.

Indkøb & Udbud varetager kontraktstyringen på tværs af kommunens over 600 indkøbsaftaler. Ved løbende at sikre de mest klimavenlige produkter på aftalen samt skabe forudsætninger for adfærdssændringer i magistratsafdelingen kan BA bidrage til magistratsafdelingernes målopfyldelse.

MÅL

Det er et forudsætningsskabende indsatsområde, hvor reduktionerne høstes i hele kommunen, når der indkøbes på kommunens indkøbsaftaler. Udbudsplanen for 2026 dækker en udledning på 37.000 ton CO₂e og et økonomisk omfang på 565 mio. kr.

INDSATSER

- Arbejde med en strategisk udbudsplan med øget fokus på klima.
- En strategisk indsatsplan for arbejdet med grøn kontraktstyring. I kontraktperioden skal vi sikre, at det altid er de mest klimavenlige produkter, som findes på indkøbsaftalen.
- Klima og bæredygtighed skal indgå som naturligt element i kommunens udbud. Indkøb & Udbud bringer det ind i alle arbejdsgrupperne tilknyttet kommunens udbud.
- Udarbejdelse af en ny Indkøbs- og udbudsstrategi med fokus på sammenspillet mellem pris, kvalitet og bæredygtighed.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

BA skal samarbejde med alle magistratsafdelinger i kommunen for at sikre de mest klimavenlige udbud. Det er et sammenspil, hvor arbejdsgruppemedlemmerne fra magistratsafdelingerne skal være klar til at træffe de nødvendige beslutninger for at leve op til den bundne reduktionsmålsætning, som Byrådet har fastsat.

OPFØLGNING

En gang årligt (1. kvartal) vil I&U som projektejdere lave en samlet opfølgning på BA's klimahandleplan.

BILAG

INDSATSKOMPASSET

Hvad er Indsatskompasset?

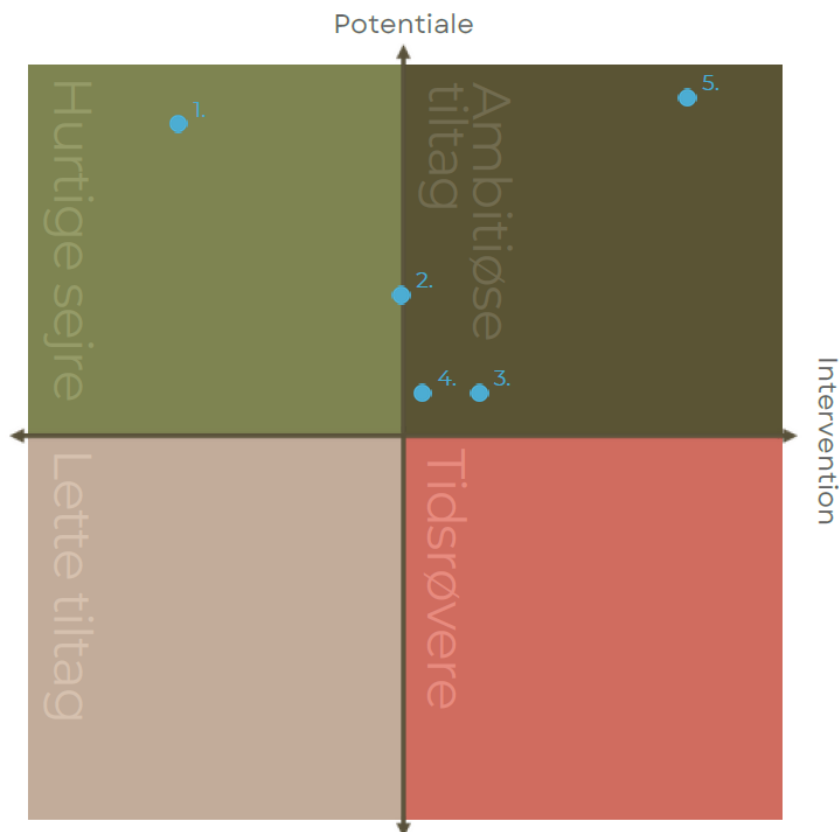
Indsatskompasset er et visuelt værktøj, der giver et hurtigt overblik over, hvordan forskellige indsatser kan prioriteres. Hvert indsatsområde vurderes ud fra to parametre:

- Potentiale – den forventede effekt af indsatsen (fx CO₂-reduktion)
- Grad af intervention – hvor meget det kræver at implementere indsatsen i praksis

Kombinationen af de to vurderinger placerer indsatsen i én af fire kategorier:

- Hurtige sejre – højt potentiale og lav grad af intervention; giver stor effekt for en relativt lille indsats.
- Ambitiøse tiltag – højt potentiale, men kan kræve flere ressourcer og længere tid at gennemføre.
- Lette tiltag – lavt til middel potentiale, men nemme at implementere; ofte velegnede som supplement.
- Tidsrøvere – lavt til middel potentiale og høj grad af intervention; kræver en grundig vurdering af forholdet mellem indsats og udbytte.

Indsatskompasset skaber et samlet overblik over, hvor indsatser giver mest værdi, og hvordan effekt kan balanceres med implementerbarhed.

Indsatsområder

1. IT Hardware og Software
2. Konsulentytelser
3. Forretningsrejser
4. Den grønne hverdag i BA
5. Udbud og Kontraktstyring

BAGGRUND FOR REDUKTIONSSSTI

For at give magistratsafdelingerne et klart udgangspunkt for deres klimaarbejde har Indkøb & Udbud (I&U) udarbejdet individuelle reduktionsstier baseret på klimadata fra Konsido CPO og Aarhus Kommunes klimaregnskab. Reduktionsstierne viser, hvor meget CO₂ hver afdeling skal reducere frem mod 2030 for at bidrage til kommunens samlede mål om 50 % reduktion i 2035. Den overordnede reduktionssti for kommunen viser en mulig vej til at reducere 100.000 ton CO₂ frem mod 2030 og er opdelt i 14 indsatsområder, hvor reduktionerne kan hentes. Det er vigtigt at understrege, at reduktionsstierne ikke er statiske – de skal ses som dynamiske pejlemærker, der kan justeres i takt med ny viden, ændrede forudsætninger og økonomiske overvejelser. For magistratsafdelingerne er reduktionsstien et centralt redskab til at prioritere og målrette deres indsatser i klimaplanerne og sikre, at de bidrager aktivt og målbart til den fælles klimaindsats.

